

Van de bestuurstafel

Het bestuur van de Bewoners Organisatie Kleiwegkwartier (BOK) vergadert elke maand, meestal op de eerste maandag van de maand. Alleen in de twee zomermaanden nemen we vakantie. De BOK is een stichting en dat betekent dat aanvulling van het bestuur een taak is van het bestuur. Dat in tegenstelling bijvoorbeeld tot onze collega's - en ook burens - van Terbregge's Belang. Dat is een vereniging met leidend, een jaarvergadering en contributie. In zo'n constructie kan je indien bestuursaanvulling noodzakelijk is een beroep doen op de leden, of sterker als dat niet lukt de leden de schuld geven. En die leden kunnen natuurlijk ook ingrijpen als de leden van het bestuur elkaar de tent uitvechten.

Zo niet bij de BOK. Volgens de Statuten moeten we minimaal drie bestuursleden hebben en die hadden we de laatste jaren. Misschien, dat de lezer zich afvraagt hoe bestuursaanvulling tot stand komt. In principe zijn er twee methoden, het bestuur vraagt je en de andere is, dat je je zelf meldt. Zo heeft Sabrina Ong-Aban, die dit jaar toetrad, zich zelf gemeld. Onnodig te zeggen, dat als je je zelf hebt gemeld, je daarna formeel nog wel door het bestuur moet worden gevraagd.

In de recente bestuursvergadering nam het onderwerp samenstelling van het bestuur een voorname plaats in. Dat had te maken met het feit, dat Fabian Lonaar, die sinds juni 2017 voorzitter was, in het begin van het jaar zijn afscheid had aangekondigd per 1 januari 2020.

Fabian was Sean Caesar opgevolgd, die de functie sinds de zomer van 2014 had vervuld. Sean Caesar was de opvolger van Camiel Coremans, die bijna tien jaar het voorzitterschap had vervuld. Hij had bedankt omdat hij was verhuisd *uit* het Kleiwegkwartier. Nooit doen dat laatste, vinden wij trouwens. Tegen verhuizen *in* het Kleiwegkwartier hebben we geen bezwaar.

We hadden dus een nieuwe voorzitter nodig en het goede nieuws is, dat we die hebben gevonden. Hij zat de laatste tijd al aan tafel, doch zonder formele status als bestuurslid. We hebben het over Henk Koetsveld. We zouden bijna schrijven introductie overbodig. Maar voor wie bij het lezen van die naam nog geen lampje is gaan branden. Hij is de schrijver van het boek *Een eeuw Kleiwegkwartier*. In de bestuursvergadering van november vroeg Fabian op de man af aan Henk Koetsveld of hij hem zou willen opvolgen. Henk Koetsveld vroeg bedenktijd, waarmee hij de andere leden van het bestuur nog even in spanning hield, sprak vervolgens nog uitgebreid met Fabian en zegde vervolgens toe.

Daarmee heeft de BOK een nieuwe voorzitter, die aantreedt op 1 januari 2020. Op de Nieuwjaarsreceptie (zie de aankondiging op deze pagina) kunt u als bewoner hem dus de hand komen schudden. Gewoon doen!

Maar we hebben niet alleen een nieuwe voorzitter, maar we hebben ook twee nieuwe leden in het bestuur. Maar daarover de volgende keer.

Chris Mast

Onze wijk grondig ontleed

Onlangs verscheen het boek *Een eeuw Kleiwegkwartier*, geschreven in opdracht van onze bewonersorganisatie. Schrijver Henk Koetsveld heeft zich diepgravend gekwetend van de taak om gebeurtenissen, ontwikkelingen en hun achtergronden uit het verleden van onze wijk te beschrijven.

Het tijdvak heeft hij ruim genomen. De beschreven eeuw begint met een voorspel vanaf 1910 en hij besteedt aan het einde aandacht aan de uitdagingen waar het Kleiwegkwartier na 2020 voor staat. Daartussen is de eeuw opgeknipt in tijdvakken van circa tien jaar waarbinnen de ontwikkelingen worden geschetst. Dat gebeurt langs drie verhaallijnen: de gebouwde omgeving; de bevolking; bestuur, macht en invloed.

In de 229 pagina's die het boek telt, wordt het Kleiwegkwartier grondig ontleed. Om een greep te doen uit de behandelde onderwerpen: het agrarisch landschap, de

scholen, de kerken, de winkelstraten, de industrie, de bewoners, de sociale cohesie, de inkomensontwikkeling, de werkgelegenheid, het verenigingsleven, de Bergse Plassen, het stemgedrag, de gemeenteraadsleden, de brandweer, de A20, de schillenboeren en broodbezorgers, de wijkraad, de deelgemeente, de politiebureaus, de waterhuishouding, de molens.

Bijna tweehonderd afbeeldingen ondersteunen de tekst en laten soms een verleden zien dat je je nu niet meer kunt voorstellen. Zoals de Straatweg (toen nog Bergweg geheten) rond 1910, voordat de verstedelijking van Hillegersberg begon: een landelijke smalle weg met hoge bomen en aan weerszijden sloten, met daaroverheen bruggetjes die naar de huizen leidden. Of de Kleiweg met voortuintjes die in de jaren vijftig moesten wijken voor de doorstroming van het verkeer. Met boven alles uittorend de gereformeerde Nassaukerk, als eerste kerk in onze wijk gebouwd in 1927 en in 1992 als eerste gesloopt. Illustratief voor de beschreven opkomst en neergang van de verschillende religies die net als elders in ons land tot in de jaren zeventig niet alleen de openbare beoefening van het godsdienstig leven bepaalden, maar ook welke scholen werden bezocht, bij welke winkels werd gekocht en bij welke verenigingen de vrije tijd werd doorgebracht.

Natuurlijk lees je in zo'n boek dingen waarvan je denkt: ja daar had ik al eens van gehoord. De auteur geeft echter meer inzicht in de samenhang tussen allerlei ontwikkelingen. Zo lezen we tegenwoordig op de wegwijzers naar het Kleiwegkwartier 'Hillegersberg-Zuid'. Ten

opzichte van het oude dorp is dat een geografisch correcte benaming. Maar tot het begin van de twintigste eeuw lag Hillegersberg-Zuid op een andere plek. Het was de benaming voor de gebieden die lagen waar nu de Stadhoudersweg en Bergselaan lopen, deels al bebouwd, deels nog polderland. In 1903 verkocht de gemeente Hillegersberg die gebieden aan de gemeente Rotterdam die dringend zat verlegen om bouwgrond. Zo werd Hillegersberg vierduizend inwoners armer en een stuk kleiner, maar wel honderdduizend gulden rijker.

Omdat het Kleiwegkwartier tot 1941 in de toen nog zelfstandige gemeenten Schiebroek en Hillegersberg lag en sindsdien deel uitmaakt van het grote Rotterdam komt ook de samenhang met die gemeenten en hun bestuur uitgebreid aan bod. Met vanaf 1948 de Wijkraad, die in 1983 werd opgevolgd door een Deelgemeente met veel meer bevoegdheden. In 2014 kregen we in plaats daarvan een gebiedscommissie met juist weer minder zeggenschap.

Wie denkt dat het Kleiwegkwartier tegenwoordig een bovenmatige hoeveelheid instellingen voor huisvesting van minder zelfstandig functionerende medeburgers telt, komt na het lezen van dit boek tot de conclusie dat het vroeger wel anders was, maar toch ook weer niet. Want er waren in de wijk meerdere tehuizen voor moeilijk opvoedbare of verwaarloosde kinderen. En die lagen niet in een stille uithoek, maar midden in de woonstraten.

Treffend en pijnlijk zijn in dit boek de getuigenissen van bewoners over de oorlogsjaren die ook aan het Kleiwegkwartier niet ongemerkt voorbijgingen. Bij de razzia van 9 november 1944 werden duizenden Rotterdammers bijgedreven in de tramremise aan de Kootsekade. Uit het Kleiwegkwartier zijn 125 Joodse wijkbewoners gedeporteerd. Enkelens doken onder, van wie sommigen werden verraden door buurtgenoten. Allemaal in een wijk waar in de jaren dertig de aanhang van de NSB hoog boven het gemiddelde bleek te liggen.

In het Kleiwegkwartier werkten en werken ook vele kunstenaars. Zij en hun oeuvre komen in het boek goed aan bod. De mooie beschrijvingen van het gevarieerde winkelbestand in vroeger tijden met de nostalgische reclameuitingen doen daarnaar terugverlangen. Wat zou ik toch graag nog eens met mijn oma een ijsje halen bij Tante Lien op het Bergpolderplein!

En wie zich wel eens afvraagt waarom de hoeveelheid winkels in onze buurt zo is verminderd of waarom tram 8 met zo weinig passagiers over de Kleiweg rijdt: naast internet-shopping en autobezit vind je in dit boek de misschien wel belangrijkste reden: sinds 1940 is het aantal inwoners van ons Kleiwegkwartier gedaald van 15.000 naar 8.000. Maar die zijn dan wel bovengemiddeld jeugdig en hoogopgeleid en genieten van een opmerkelijk laag sterftepercentage.

Het boek belicht vele honderden interessante aspecten uit de voorbije eeuw van onze wijk zonder te gedetailleerd of te langdradig te worden. Daardoor leest het prettig en snel. Het is een zowel degelijk als toegankelijk boek.

Onze bewonersorganisatie verdient lof voor het initiatief om onze wijk op deze manier te laten beschrijven

John Krijgsman

Te koop

Het boek *Een eeuw Kleiwegkwartier* kost euro 19,50 en is te koop op vier verschillende plaatsen in het Kleiwegkwartier. Dat zijn Primera en (kinder) boekhandel Ver van Hier, respectievelijk op de Kleiweg 71 en 69. Verder bij Barbershop Nikolaas op de Kleiweg 103b en bij Gusto Italiano op de Kleiweg 199b (hoek Topaasstraat).

Agenda

• Elke woensdagochtend 10.00 - 11.30 uur koffie-inloop bij de BOK voor alle buurtbewoners.

• **Elke dinsdagochtend van 7.30 - 10.00 uur, Kleiweg 108b, inloopspreekuur voor de werkzaamheden kruispunt Kleiweg/Rozenlaan/Uitweg. De gemeente en de aannemer zijn aanwezig ter beantwoording van vragen. Ook een afspraak tussen 10.00 en 11.00 uur is mogelijk per mail naar projecten@evsbv.nl.**

• Oranje leeszaal/bibliotheek elke dinsdag van 10.00 - 12.00 uur en elke donderdag van 14.00 - 16.00 uur Oranjekerk. (Let op de nieuwe tijden op donderdag).

• Dinsdag 17 december, gebiedskantoor Argonautenweg, 20.00 uur. Vergadering Gebiedscommissie Hillegersberg-Schiebroek.

• Woensdag 18 december, Oranjekerk, 14.00 - 16.00 uur, traditioneel kerstconcert (zie ook pagina 4).

• Zaterdag 21 december, Oranjekerk, 10.00 - 13.00 uur, Kinderkerstfeest (4-12 jaar), inclusief lunch.

• Dinsdag 24 december, Oranjekerk, 21.30 uur, Kerstnachtdienst.

• Woensdag 25 december, Oranjekerk, Kerstdienst, 9.45 uur (wijkgemeente Oranjekerk) met koor Orange, 11.30 uur (Noorderlicht) eigentijds, ook voor kinderen.

• Dinsdag 7 januari 2020, Oranjekerk 10.00 uur, culturele ochtend, de heer Schippers vertelt over zijn reizen door China.

• Dinsdag 21 januari 2020, gebiedskantoor Argonautenweg, 20.00 uur. Vergadering Gebiedscommissie Hillegersberg-Schiebroek.

• Wijkwinkel, Antony Duyklaan 9, open van dinsdag tot en met donderdag van 9.30 uur tot 12.00 uur. Bewoners van het Kleiwegkwartier zonder computer, die voor een aanvraag of iets dergelijks een computer nodig hebben, kunnen zich wenden tot de wijkwinkel bij voorkeur op dinsdag en donderdag.

Zoekplaatje

Voor het nieuwe zoekplaatje kozen we een foto van een gebouw. We verklappen erbij, dat dit gebouw nog steeds bestaat. De vragen zijn: Welk gebouw is dit? Van wanneer dateert de foto en welke herinneringen heeft u aan dit gedeelte van het Kleiwegkwartier? Oplossingen zoals altijd per mail naar buurkrantbok@gmail.com of in de brievenbus van de BOK.

Over naar het vorige zoekplaatje. Er waren (weer) acht inzendingen. Vanzelfsprekend van vaste inzenders als Stef Stolk, Bouke Savert (dank voor de actuele foto) en mevrouw Van Boven. Verder van semi-vaste inzenders als Rita Blijdorp en Eva Osinga en van drie nieuwe inzenders: zus en broer Flora en Jan de Vrijer (respectievelijk uit Zeist en Ede) en van de heer Brunet.

Alle inzenders hadden het antwoord goed. Het was de Kleiweg vanaf de Anthony Duyklaan met op de achtergrond de Oranje Nassaukerk. Vanzelfsprekend fungeerde de herinnering aan deze in 1927 gestichte en in 1992 gesloopte kerk bij de meeste inzenders. Ontroerend was de bijdrage van nieuwe inzender Brunet. Niet alleen verschilt zijn geboortjaar maar één jaar van het stichtingsjaar van de kerk. Hij woont ook nog eens in het huis, dat voorheen door de predikant werd bewoond. Rita Blijdorp

heeft een persoonlijke herinnering: 'In de Nassaukerk ben ik gedoopt en is mijn zusje getrouwd.' Als predikanten herinnert ze zich de dominees Van Es en Hommes.

Zoals mevrouw Van Boven het verwoordt: 'Heel jammer dat dit markante kerkgebouw is verdwenen.' De jongere generatie, bouwhistorica Eva Osinga, had een andere invalshoek: 'Ik vroeg me al af waarom het pand met de fietsenwinkel zo'n prominente klok heeft. Nu snap ik dat dat een verwijzing is naar de Nassaukerk.' Ze is het eens met mevrouw Van Boven: 'Jammer dat de kerk verdwenen is. Het huidige pand met de klok is op zijn zachtst gezegd geen verbetering van het straatbeeld.'

Bij drie inzenders, Jan en Flora de Vrijer en Rita Blijdorp, kwamen herinneringen boven aan hun lagere school in de Anthony Duyklaan. Jan de Vrijer had

uitgerekend, dat hij in zijn lagere schooltijd 4.320 keer de Kleiweg richting woonhuis in de Gladiolusstraat had gelopen. Flora de Vrijer herinnerde zich nog dat als ze op school over moest blijven er bij de drogist op de hoek - of dat toen ook al Paalman wist ze niet meer - een zakje circusdrop werd gehaald.

Veel inzenders deden hun best de namen van de winkels te reproduceren. Zoals meestal kwam de meest uitvoerige beschrijving van Stef Stolk: 'Rechts op de hoek is de winkel van drogisterij Paalman te zien. In de jaren vijftig en zestig zaten verderop een filiaal van schoenenmagazijn Bata, groentehandel Verschuren, kantoorboekhandel Libro, heren- en jongensschoenenwinkel De Beer, banketbakker Dane, Het Lingeriehuis en op de hoek met de Statenlaan een filiaal van koek- en snoepwinkel C.Jamin.' Die herinnering aan Jamin was er ook bij Rita Blijdorp 'waar je heerlijke ijsjes kon kopen'.

Stef Stolk over Jamin: 'Destijds befaamd om zijn *dubbeldik* ijsjes, al dan niet met een chocoladelaaigje.' Met een vleugje nostalgie kruidde mevrouw Van Boven haar inzending: 'Een gezellige winkelstraat in ons mooie Hillegersberg. Op de foto ziet het er nog rustig uit, er reed nog geen tram en er was weinig verkeer.'

De datering. Niet alle inzenders hebben de vraag over de datering van de foto beantwoord. Wel Stef Stolk, die beargumenteert dat 'te zien aan het destijds nieuw model lantaarnpaal rechts en de kleding van de voetgangers' hij op rond 1950 uitkwam. Idem mevrouw Van Boven *jaren vijftig* en Rita Blijdorp *begin jaren vijftig*.

Bij de loting voor de cadeaubon kwam de heer Brunet uit de bus als winnaar. Hij kan hem afhalen in onze wijkwinkel, maar we willen hem ook thuis bezorgen.

Het Noorderlicht als reddingsboei van de Oranjekerk

Drie jaar geleden hing het lot van de Oranjekerk aan een zijden draad. De overkoepelende organisatie van de PKN (Protestantse Kerk in Nederland) stond op het punt om de stekker uit het voortbestaan van de gemeente te trekken. Leden van de gemeente tekenden verzet aan vanwege de financiële onderbouwing van dat voornemen. In hun ogen waren de kosten van het achterstallig onderhoud schromelijk overdreven.

Dat de Oranjekerk nog steeds bestaat, komt omdat sinds september 2018 een tweede gemeente kerkt in het gebouw. Die heet het *Noorderlicht*. Jurek Woller (34) is het gezicht van het *Noorderlicht*. De *Buurtkrant* sprak met hem.

Maar nog even wat voorgeschiedenis over de komst van het *Noorderlicht*. Na het verzet tegen de sluiting besloot de PKN Rotterdam Noordrand een interim-predikant te benoemen voor een inventarisatie van de toekomst mogelijkheden. Dat was Leo Oosterom, die wij in oktober 2017 aan het woord lieten. Hij liet toen in de *Buurtkrant* nog niet het achterste van zijn tong zien, maar wel in zijn eindrapport. Er waren twee opties. De eerste was zelfstandig voortbestaan, maar wel met inwoning van het *Noorderlicht*. De tweede was opgaan in de Fonteinkerk in het Molenlaankwartier en verlies van het gebouw. Voor de leden van de gemeente was de keus niet moeilijk. Het werd (vanzelfsprekend) de eerste.

Dat het *Noorderlicht* wilde verhuizen, beter gezegd een nevenvestiging wilde openen, had te maken met de groei, die die kerkgemeenschap had doorgemaakt sinds dat het in 2012 startte in de Prinsekerk in Blijdorp. Gangmaker en oprichter van het *Noorderlicht* was Niels de Jong, een in zoverre a-typische predikant, dat hij bij de diensten geen toga draagt. Het schijnt, dat hij een carrière als prof-voetballer aan zich voorbij heeft laten gaan. Bij de eerste diensten vulden twintig gelovigen de enorme Prinsekerk, tegenwoordig zijn dat er gemiddeld vierhonderd. Vandaar dat werd uitgekeken naar mogelijkheden om uit te breiden. Jurek Woller, sinds 2014 bij het *Noorderlicht* actief, behoorde tot de initiatief groep. Sinds juli van dit jaar is dat ook zijn werk voor 24 uur in de week. Hij combineert dat met een studie theologie aan de VU in Amsterdam, eigenlijk de Protestantse Theologische Universiteit. Hij is wat je zou kunnen noemen een late roeping. Zelf kwam hij niet uit een religieus gezin en

Jurek Woller, Pionier van het Noorderlicht: 'Verhouding met Oranjekerk is uitstekend' (foto: Theo Joosten)

na een studie technische bedrijfskunde in Groningen werkte hij bij Unilever op de afdeling productontwikkeling.

Officieel wordt zijn functie door de PKN omschreven als *Pionier*. Dat houdt in dat er veel vrijheid is om te experimenteren. Over zijn functie zegt hij zelf, dat hij alle taken van een predikant op zich kan nemen behalve officiële als doop en huwelijksluiting. Het *Noorderlicht* probeert er alles aan te doen om zowel laagdrempelig als toegankelijk te zijn. Nieuwkomers moeten zich onmiddellijk of in ieder geval snel thuis voelen. In de Prinsekerk en u ook in de Oranjekerk is tachtig procent twintigers en dertigers en zijn er veel jongere kinderen. Doch vanzelfsprekend is iedereen ongeacht zijn leeftijd welkom, al is het alleen maar omdat die ouderen nu eenmaal over meer vrije tijd beschikken voor het noodzakelijke vrijwilligerswerk. Want er zijn veel taken binnen de kerk te vervullen. Er is een kernteam, zeg maar de leiding, er is een welkomsteam, dat de kerkgangers welkom heet. Omdat de diensten van het *Noorderlicht* om 11.30 uur beginnen (die van de Oranjekerk om 9.45 uur) fungeert dat inmiddels ook als uitwaaiteam voor de leden van de Oranjekerk.

In het eerder genoemde rapport signaleerde Leo Oosterom, dat kerkelijke gemeenten van oudsher wijk- of buurtgebonden zijn, waar de Oranjekerk een voorbeeld van is, maar dat de nieuwe trend anders is. (Nieuwe) gelovigen zoeken een kerk op maat, afstand is daarbij minder belangrijk. Ook het *Noorderlicht* past in die trend, recent kwamen er zelfs uit Breda bezoekers voor de dienst. Gemiddeld trekken de diensten van het *Noorderlicht* nu zo'n zeventig belangstellenden. Het onderling contact is daarbij belangrijk. Zo kent de eerste zondag van de maand een aansluitende lunch, waarbij iedereen iets te eten mee neemt om te delen.

Laatste vraag aan Jurek Woller. Hoe is eigenlijk de samenwerking met de gemeente van de Oranjekerk? Jurek: 'De verhouding is uitstekend. We hebben ons vanaf het eerste begin ontzettend welkom gevoeld. We zijn huisgenoten, we delen het gebouw. We doen dingen samen zoals de Kerstnachtdienst, maar vanzelfsprekend hebben we ook ieder ons eigen leven'.

Chris Mast

www.noorderlichtrotterdam.nl

Negentig jaar Tarcisiusschool is een reden voor feest

Het Kleiwegkwartier kent (maar) twee basisscholen. De Bergse Zonnebloem en de Tarcisiusschool. Die laatste school bestaat in 2020 negentig jaar en dat wordt gevierd met een sponsorloop, een fancy fair en een spetterende feestweek.

Met een blik op de toekomst wordt komend jaar teruggekeken op de negen decennia waarin de school stevig verankerd raakte in het Kleiwegkwartier en honderden kinderen uit de wijk er een fijne basisschooltijd beleefden.

Toen de school besloot het jubileum groots te gaan vieren, was snel duidelijk dat niet alleen eigen leerlingen, maar ook kinderen die het lastiger hebben, mogen meedelen in de feestvreugde. Tarcisiuskinderen is gevraagd mee te denken over welke goede doelen gesteund kunnen worden in 2020. En laat dat maar aan de basisscholieren over. Het komende jaar zamelen ze geld in voor Johan de Boterhammenman, die er met zijn project Niet Graag Een Lege Maag voor zorgt dat kinderen in Rotterdam-Zuid tussen de middag een belegde boterham krijgen. Ook stichting

Jarige Job en de speelgoedbank Rotterdam mogen op steun rekenen.

Het eerste grote jubileumevenement staat gepland op vrijdag 17 april. 's Ochtends is er een sponsorloop en vanaf 12.15 uur is iedereen welkom op de Jubileum Fancy Fair Tarcisius. De directie en de activiteitencommissie van de school zijn al volop bezig met de organisatie, maar ook voor de kinderen is een grote rol weggelegd. Zij zamelen vanaf december geld in voor de goede doelen, bijvoorbeeld door schermtijd te 'kopen' van hun ouders.

Maandag 15 juni is de eerste dag van de feestweek, waarin kinderen onder andere tijdscapsules vullen. Deze capsules worden de komende tien jaar in een hoekje van de zolder van het karakteristieke gebouw aan de Johan de Wittlaan bewaard en pas weer geopend tijdens het honderdjarig jubileum in 2030.

Sinds september verstuurt de school elke maand een nieuwsbrief aan ouders waarin onder meer aandacht wordt besteed aan een decennium uit de geschiedenis van de

katholieke basisschool. Dat de wereld in de periode tussen 1930 en 2020 ontzettend is veranderd, moge duidelijk zijn, maar door het ophalen van herinneringen wordt dat nog eens bevestigd. Zo kregen de leerlingen in de beginjaren telefoonles, om om te leren gaan met dit *nieuwenwetse* apparaat. Hoe anders is het tegenwoordig, nu kinderen schijnbaar moeiteloos hun weg vinden op het wereldwijde web.

Bent u oud-leerling van de Tarcisiusschool en heeft u leuke anekdotes, foto's of weetjes uit de tijd dat u op school zat? Die ontvangt de school graag (in bruikleen)!

Ook zoekt de Tarcisiusschool sponsors om het jubileumjaar nog feestelijker te maken. Een financiële bijdrage is van harte welkom, maar wellicht heeft u een ander idee om een bijdrage te leveren aan de jubileumactiviteiten, dan horen wij graag van u. Neem contact op via activiteiten.tarcisiusschool@gmail.com

Froukje Aben

Wethouder komt aan de steiger van Ria Dorchain

Ria Dorchain op de verbrede boothelling. (foto: Theo Joosten)

Afgelopen zomer fietste Ria Dorchain langs de steiger in de Rotte, nabij Rebelz, die door haar inspanning en ondanks veel ambtelijke tegenwerking in 2016 tot stand is gekomen via een bewonersinitiatief. Dat dateerde van 5 november 2014, waarmee gelijk duidelijk is, dat Ria Dorchain over een lange adem beschikt. We berichten daarover in de Buurkrant van november/december 2015.

Ria zag twee mannen bij de steiger aan het werk. *Dat komt goed uit*, dacht ze want ze had juist bij de gemeente geklaagd over het overdadige groen en de brandnetels. Ze stond op het punt om hen een compliment te geven, toen ze door hen uit de droom werd geholpen. Ze stonden op het punt om de steiger - *haar steiger* - aan te passen. Opdracht 'van hogerhand'. Bij het ontwerp, gerealiseerd door scheepswerf Wurth, was de aandacht uitgegaan naar een helling voor bootjes van kinderen. Maar een bewoner had van wethouder Wijbenga, met de portefeuille Buitenruimte, gedaan gekregen dat na de ombouw nu ook grotere boten via haar steiger te water konden worden gelaten.

Ria Dorchain klom vervolgens in de hoogste boom en ontdekte, dat de ombouw plaats vond, zonder dat er een vergunning was verleend. Die werd door de gemeente alsnog aangevraagd - wie zegt er dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven (!) - en ook door het Hoogheemraadschap voor Schieland en de Krimpenerwaard verleend, omdat er geen redenen voor een weigering waren.

Wat Ria nog het meest steekt, is dat wethouder Wijbenga (VVD) hardnekkig weigert met haar in contact te treden. Hij antwoordt niet op brieven en houdt zich van de domme. Nee, dan heeft Ria betere ervaringen met de vorige wethouder van buitenruimte Joost Eerdmans (Leefbaar Rotterdam), die de ambtelijke tegenstand tegen haar plan neutraliseerde en er persoonlijk voor zorgde dat de steiger er wel kwam.

Ria heeft inmiddels haar verhaal ook gedaan bij de gebiedscommissie Hillegersberg-Schiebroek. Per brief van 5 november 2019 heeft die zich over de kwestie tot het College van B&W gewend. Daarin wordt nogmaals

uitgelegd, dat de betrokken steiger nooit was bedoeld om boten via boottrailers te water te laten en dat de steiger alleen bereikbaar is via een fietspad. De gebiedscommissie vindt de reactie van de wethouder dat de verbreding heeft plaatsgevonden op verzoek van *EEN buurtbewoner* en dat er meerdere positieve reacties waaronder van kinderen (!) zouden zijn, teleurstellend. Ook meldt de gebiedscommissie dat bouwer Wurth, die zich garant had gesteld voor het onderhoud, vanwege de aanpassing buiten hen om, zijn handen van het onderhoud heeft afgetrokken. De gebiedscommissie wil de aanpassing vanwege kostenoverelingen in stand laten, maar adviseert wel om het te water laten van boten via boottrailers onmogelijk te maken.

Onnodig te zeggen, dat wij als BOK graag in contact komen met die ene buurtbewoner, die over zulke goede contacten beschikt met wethouder Wijbenga. Want ook wij hebben nog een aantal wensen voor de buitenruimte...

Chris Mast

Werk kruispunt vanuit de hoogte

(foto: Theo Joosten met speciale dank aan de moeder van Charly)

De werkzaamheden aan het kruispunt Kleiweg/Rozenlaan/Uitweg, die half augustus zijn begonnen, zijn in hun belangrijkste fase. Die is begin november gestart en duurt tot half maart van het volgend jaar. In deze periode wordt er gewerkt aan de kant van de Kleiweg nabij de Uitweg. Van half maart tot half mei volgt dan nog een stuk Uitweg voorbij de Shell. Tijdens het kerstreces, als de werkzaamheden stil liggen, zal er voor voetgangers een oversteek mogelijk zijn tussen beide kanten van de Kleiweg.

Nog even attentie voor het golfkarretje, dat door het Kleiwegkwartier rijdt, officieel heet dat een iYyo en dat voor het vervangend vervoer zorgt. Het rijdt nu tussen zeven uur 's ochtends en acht uur 's avonds. Die eerste twee uur en die laatste twee uur zijn een proef en duurt tot januari als er voldoende gebruik van wordt gemaakt!

We roepen dus alle bewoners op om er op alle uren gebruik van te maken via het telefoonnummer 06 1007 5588, waarmee u rechtstreeks contact heeft met de chauffeur.

Komst supermarkt Hoogvliet zorgt voor onrust bij bewoners

De komst van supermarkt Hoogvliet op de begane grond van het leegstaande pand aan de Ceintuurbaan, dat eerder in gebruik was door Correct, heeft voor onrust gezorgd bij de bewoners van de Prins Frederik Hendrikstraat. Zij vrezen (vracht)verkeer door hun straat, die vanwege de twee bochten in het begin van de straat daarvoor ongeschikt is. Ook is de vrees, dat het hek nabij nummer 89 in de straat weer zal worden opengesteld.

Hek in de Prins Frederik Hendrikstraat, waarvan bewoners vrezen, dat het weer open gaat na de vestiging van supermarkt Hoogvliet (foto: Theo Joosten)

Hoogvliet heeft volgens een publicatie van de gemeente Rotterdam, een vergunning voor de vestiging gekregen. Wel hebben een aantal belanghebbenden bezwaar aangetekend. De *Buurkrant* vroeg Hoogvliet hoe het aan de zorgen van de omwonenden tegemoet wil komen. Riny Kouwer, van de afdeling acquisitie van het concern, antwoordde dat hij

zich de vrees van de bewoners kan voorstellen, maar dat Hoogvliet niet van plan is om de bevoorrading via de Prins Frederik Hendrikstraat te laten lopen omdat deze daarvoor ongeschikt is. Hoogvliet zal op korte termijn de bewoners die bezwaar hebben aangetekend tegen de vestiging uitnodigen voor een toelichting op dit standpunt en een *kopje koffie*.

Veel suggesties voor herinrichting speelplekken Melanchtonpark

Naar de voorkeur van deze groep hoeft niet te worden geraden. (foto: Theo Joosten)

Op woensdagmiddag 27 november hadden bewoners uit de omgeving van het Melanchtonpark de gelegenheid gekregen van de gemeente Rotterdam om hun wensen kenbaar te maken ten aanzien van twee speelplekken in dat park. Bij de brug in het verlengde van de Hoofdlaan was een keetwagen opgesteld, waarin medewerkers van de gemeente Rotterdam de bewoners ontvingen.

Het ging om de nu nog tijdelijke bootcamp voorziening ('Move Fit') nabij de brug aan de Koraalstraat, die in de zomer van 2018 is geplaatst en de afgerasterde speel- en sportplek met enkele speelplekken in het westelijk gedeelte van het park.

Er was veel belangstelling voor deze vorm van participatie, waarvoor de bewoners via een huis-aan-huis bezorgde flyer waren uitgenodigd. Op de vraag van de *Buurkrant* over de gedane suggesties antwoordde wijkregisseur Elly van Noorloos: 'We hebben best wel wat reacties ontvangen en ik krijg nog steeds mails binnen van mensen die toch hun stem mee willen geven aan ons.

De volgende wensen zijn naar voren gekomen:

- Een goed (droog) veldje om bijvoorbeeld te voetballen;
- Een speelplek met een andere ondergrond dan zand;
- Een inrichting geschikt voor meerdere doelgroepen en activiteiten zoals bijvoorbeeld een sport-/klimtoestel, gecombineerd met een bootcamp voor volwassenen;
- Een jeu de boules baan;
- Een skatebaan voor kleinere kinderen; en natuurlijk de bootcamp zelf.

Algemeen werd veel gesproken over de honden in het park. We ervaren dat er behoefte is voor gebruik van het park door kinderen, volwassenen, ouderen, hondenbezitters en dat iedereen vindt dat er voor elke doelgroep ruimte moet zijn en dat het één het ander niet hoeft uit te sluiten.'

Ze waarschuwt wel dat niet alle wensen één op één kunnen worden uitgevoerd en dat er keuzes zullen moeten worden gemaakt vanwege het beschikbare budget. Elly van Noorloos is te bereiken via wijkregieNoordWest@rotterdam.nl

Rekenkamer onderzoekt Statenlaanbuurt

De Rotterdamse Rekenkamer heeft het bewonersinitiatief, dat loopt in de Statenlaanbuurt en omstreken onder de naam Prefusta uitgekozen als onderzoeksonderwerp. In de aanloop naar een toekomstige rioolvernieuwing in de buurt heeft een groep bewoners het initiatief genomen te onderzoeken hoe met maatregelen, die de grondwaterstand reguleren het hout van de funderingen van de huizen blijvend onder water kan worden gehouden.

Het is één van de tien zogenaamde burgerinitiatieven, dat door de Rekenkamer is uitgekozen is als onderzoeksobject naar Rotterdamse burgerinitiatieven.

Ton Huiskens is blij te worden onderzocht. Huiskens: 'Dat kan ons helpen bij een goede evaluatie van ons project Prefusta. Wij verwachten ook dat zo'n onderzoek behulpzaam kan zijn bij het leren van onze ervaring.' Het onderzoek wordt bekostigd door de Rekenkamer.

De Rekenkamer is een onafhankelijk instituut dat zelfstandig of op verzoek van een bij hen aangesloten gemeenteraden onderzoek doet naar tal van kwesties die spelen bij het openbaar bestuur op gemeentelijk niveau.

Kerstconcert Oranjekerk

Woe 18 december a.s. van 14.00 - 16.00 uur

Zaal open om 13.30 uur

met medewerking van:

Kleinkoor "Shine"
o.l.v. Ronald Kouwenhoven

Jurriaan de Bruijn, tenor
Theo de Roos, orgel
Rudolf Stigter, trompet

Toegang gratis.

Extra handjes nodig?

Klusjes, transport, kleine verhuizingen

www.busjeenklusje.nl – 0641529601

info@klusjeenbusje.nl

Herdenking razzia bij de Kootsekade

Zondag 10 en maandag 11 november was het vijftigste jaar geleden, dat 52.000 mensen in Rotterdam werden opgepakt door de bezetter. Het liep tegen het einde van de oorlog. Delen van Frankrijk en België waren al bevrijd. De hulp van de bevolking aan de geallieerde troepen waren daarbij van groot belang. Duitsland wilde voorkomen, dat dit ook in Nederland zou gebeuren en was van plan om veel Nederlandse mannen in West Nederland op te pakken. Rotterdam was voor de Duitsers van groot belang en was als eerste stad aan de beurt. Voordat ze naar Duitsland werden vervoerd om daar dwangarbeid te gaan verrichten werden de mannen van zeventien tot veertig jaar verzameld op diverse locaties in de stad. In het Kleiwegkwartier vonden de razzia's plaats op 10 november. De jongens en mannen werden ondergebracht in de remisie van de RET aan de Kootsekade. Een reeks van jaren komen een aantal mannen op 10 november bij elkaar om bloemen te leggen bij het herdenkingsmonument, dat is aangebracht aan het gebouw. Gedurende deze jaren werd de groep mannen steeds kleiner. De jongsten zijn nu tenminste 92 jaar oud. Afgelopen bijeenkomst waren er dan ook geen mannen meer bij, die het hebben meegemaakt. Er waren namens hen nog wel twee kameraden, die de voormalige slachtoffers al die

(foto: Henk Koetsveld)

jaren hebben bijgestaan. Elk jaar weer zorgt Ria Dorchain, dat de plek wordt onderhouden. Of dit nu is door de planten te onderhouden, of omringende bewoners te attenderen er geen fietsen en scooters te plaatsen maakt haar niet. Ze zorgt er ook voor, dat het monument onder de aandacht blijft

van de bewoners en zeker ook van de gemeente Rotterdam.

In het boek *Een eeuw Kleiwegkwartier* wordt uitgebreid aandacht besteed aan de Razzia van Rotterdam in relatie tot de bewoners van het Kleiwegkwartier. De trouwe metgezellen kregen beiden een boek.

Kerstmarkt De Torteltuinen afgelast

De Kerstmarkt, die speeltuin De Torteltuinen aan de Van Enckevortlaan wilde organiseren op zaterdag 21 december vindt geen doorgang. Bij de gebiedscommissie kon het initiatief op instemming rekenen, maar in het traject van de verlening van een evenementenvergunning is het project gestrand. Kerstmarkten bleken volgens de gemeentelijke regels alleen te kunnen worden toegestaan op een beperkt aantal openbare pleinen. Zoals het Bergpolderplein, waar in 2015 ook een Kerstmarkt plaats vond. De Torteltuinen had zijn eigen terrein ter beschikking gesteld omdat het Bergpolderplein vanwege de rioleringswerkzaamheden dit jaar niet beschikbaar was.

(Reserve-) bezorgers gevraagd

Dat de *Buurtkrant* zeven keer per jaar in alle brievenbussen van het Kleiwegkwartier beland, komt door een groep van ongeveer 25 bezorgers, die ieder een wijk van het Kleiwegkwartier voor hun rekening nemen. De laatste maanden zijn een aantal van hen verhuisd uit de wijk. Anderen zijn met het werk gestopt om diverse redenen. Om die redenen zijn wij op zoek naar buurtbewoners, die deze taak op zich willen nemen.

Ook bewoners, die een enkele keer bij willen springen, kunnen zich melden. Dat zijn zogenaamde reserve-bezorgers. Zij worden alleen opgeroepen als de vaste bezorgers zijn verhinderd door vakantie bijvoorbeeld.

Vrijwilliger zijn bij de Bewonersorganisatie Kleiwegkwartier (BOK) heeft tal van voordelen (welke verklappen we niet, maar die ervaart u vanzelf) en het vergt niet veel tijd. Aanmelding via buurtkrantbok@gmail.com of via een briefje in de bus op de Antony Duyklaan 9.

Bedankt!

Langs deze weg wil ik degene bedanken die op vrijdag 15 november de honderd Euro, die ik was vergeten uit de pin-automaat te halen, heeft afgegeven bij de balie van Albert Heijn. Heel erg fijn. En heel erg bedankt. Patrick van Klink

WOONVISIE MAKELAARS

SNEL, GEMAKKELIJK EN VRIJBLIJVEND DE WAARDE VAN JE WONING WETEN

Heb je besloten om je huis te gaan verkopen? Dan wil je natuurlijk eerst weten hoeveel het nu eigenlijk waard is. Want het is goed mogelijk dat je woning in de afgelopen jaren meer waard is geworden. Ook bij het bepalen van de verkoopstrategie is een waardebeoordeling van je huis onmisbaar. Als specialist in de wijk komen onze makelaars graag vrijblijvend bij je langs voor een oriënterend gesprek. Interesse? Vraag gerust een gratis waardebeoordeling aan!

WOONVISIE MAKELAARS

KLEIWEW 147
3051 GN ROTTERDAM

010 218 02 80
INFO@WOONVISIE.NL

ANDRÉ'S TAPIJTHUIS

Kleiweg 26N, 3051 GR Rotterdam ♦ telefoon 010 4223095 ♦ www.andrestapijthuis.nl ♦ andrestapijthuis@live.nl

Het vertrouwde adres voor tapijt, vinyl, marmoleum, pvc en raamdecoratie

Zeer uitgebreide collectie gordijnstoffen, vouwgordijnen, plisse, duette rolgordijnen, jaloezieën enz.

Groot assortiment tapijt, vinyl, tapijten van bekende merken o.a. Desso, Parade, Bonaparte, Interfloor, Tretford, Novilon etc.

Uw trap vakkundig door eigen stoffeers gelegd met een PROJECTTAPIJT. Keuze uit 32 kleuren + 7 jr. garantie

v.a. € 249,00

we♥bikes

bij Janus

Rijwielstelling
In de Smaragdstraat is een rijwielstelling beschikbaar voor bewoners van de Edelseinenbuurt.
Iedereen uit het Kleiwegkwartier die zijn fiets optimaal in goede conditie wil houden kan deze laten repareren.

Wilt u meer weten over deze service in de wijk neem dan contact op met Janus Somers, telefoon 0655931908

we love Bikes bij Janus
Smaragdstraat 21 - 3051 VP - Rotterdam

Corry's Dierenwinkel

Bergpolderplein 2-3
3051 GA Rotterdam
Telefoon: 010 4611295

Openingstijden:
ma. t/m do. 9.00 tot 18.00
vr. van 9.00 tot 21.00, zat. 9.00 tot 17.00

tevens kunt u bij ons terecht voor het trimmen van uw hond

VAN SOEREN

DELASTING EN ADVIES

Uw register-accountant als persoonlijk adviseur

010 422 97 32 info@vansoeren.nl

Basis Zdrave

Praktijk voor
Fysiotherapie Mw.P.N.Leone
Fysiotherapie / McKenzie Therapie
Oedeem Therapie / Lymfedrainage
Medische Fitness Training

Begoniastraat 6, 3051 LC Rotterdam,
010 - 418 07 58

Zie ook onze website
www.bzfysiotherapie.nl

Geen wachtlijst, meestal geen verwijsbrief nodig, contracten met de grotere zorgverzekeraars.

Colofon BOK

Bestuur
*Fabian Lionaar (voorzitter),
John Hokke (secretaris-penningmeester),
Sabrina Ong-Aban (lid)
en Chris Mast (Buurtkrant).*

Kantoor, wijkwinkel en redactie
Antony Duyklaan 9, 3051 HA Rotterdam,
tel 422 44 45, info@bokrotterdam.nl
Wijkwinkel open van dinsdag tot en met donderdag van 9.30-12.00 uur.

Redactie
Ciska Evers, Theo Joosten (beeld),
Coco Kossmann, John Krijgsman, Chris Mast
(leiding en eindredactie, 06-4354 7060)
en Marjolein Tan.

buurtkrantbok@gmail.com,
www.bokrotterdam.nl,
twitter.com/BOKrotterdam

Op artikelen uit de Buurtkrant rust copyright, het overnemen is niet toegestaan.

Losse exemplaren bij Albert Heijn, Primera en Opticien Dorssen.

De eerste krant van de volgende jaargang verschijnt op vrijdag 24 januari 2020. Vervolgens op vrijdag 28 februari en vrijdag 17 april.

Oplage: 5000
Opmaak: Manon van Vliet
Druk: Goos Reclamemakers,
Ouderkerk aan den IJssel